

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5Tos/189/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2518010336
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Žovinec
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2518010336.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Žovinca a sudcov Mgr. Kristíny Ferencziovej a Mgr. Michala Polláka, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom mesto C., pre zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Trestného zákona v znení účinnom do 30.04.2022, o sťažnosti prokurátora proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 16.08.2023, sp. zn. PN-16T/94/2018, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 26.10.2023 takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku sa napadnuté uznesenie zrušuje a ukladá sa okresnému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Trnava uznesením zo dňa 16.08.2023, sp. zn. PN-16T/94/2018 rozhodol o návrhu riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Leopoldov na upustenie od výkonu ochranného liečenia tak, že podľa § 74 ods. 3 Trestného zákona upustil od výkonu ochranného protitoxikomanického liečenia ústavnou formou u odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale mesto C., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS a ÚVV Leopoldov, ktoré mu bolo uložené rozsudkom Okresného súdu Piešťany, sp. zn. 16T/94/2018 zo dňa 15.02.2022, právoplatným dňa 01.06.2022.

2. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote sťažnosť prokurátor, ktorú následne odôvodnil v písomnom podaní zo dňa 13.09.2023.

3. V odôvodnení sťažnosti prokurátor uviedol (skrátene):

3.1. Na základe vykonaného dokazovania dospel okresný súd k záveru, že v predmetnom prípade sú splnené zákonné podmienky na to, aby bolo možné konštatovať, že návrh riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Leopoldov na upustenie od výkonu ochranného liečenia u odsúdeného je dôvodný. Zákonné znenie (§ 74 odsek 3 Trestného zákona) totiž umožňuje, aby súd od výkonu ochranného liečenia upustil v situácii, ak zaniknú pred jeho začatím okolnosti, pre ktoré bolo uložené.

3.2. Rozsudkom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 16T/94/2018 zo dňa 15.02.2022 bolo odsúdenému okrem iného uložené aj ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou, ktoré mu bolo týmto súdom nariadené dňa 30.11.2022 do zdravotníckeho zariadenia ÚVTOS Leopoldov. Okresný súd mal napriek tomu preukázané, že pred začatím samotného ústavného ochranného protitoxikomanického liečenia u odsúdeného nastali okolnosti, pre ktoré je možné od tohto ochranného liečenia upustiť. Je to odôvodnené tým, že odsúdený je od 09.09.2021 v pravidelnej ambulantnej psychiatrickej starostlivosti, počas ktorej bola riešená aj jeho závislosť od opioidov a metamfetamínu. Okrem iného bola posilňovaná i jeho motivácia pre abstinenciu. Odsúdený je podľa vyjadrenia psychiatricky kritický, rozhodnutý pre abstinenciu a proklamuje motiváciu. Vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania a závery lekárskej správy, keď sa v súčasnosti nepredpokladá ďalší prínos ochranného liečenia pre odsúdeného, ktorý je aktuálne vo výkone trestu odňatia slobody, okresný súd rozhodol o upustení od výkonu ochranného protitoxikomanického liečenia ústavnou formou u odsúdeného.

3.3. S daným postupom sa nestotožňujem z nasledovných dôvodov. Z vyjadrenia odsúdeného A. B. na výsluchu zo dňa 16.08.2023 okrem iného vyplýva, že počas výkonu väzby nebol liečený žiadnym spôsobom a počas výkonu trestu odňatia slobody sa nepodrobil žiadnemu psychodiagnostickému programu alebo výcviku v súvislosti s liečbou jeho závislostí, iba každé tri mesiace chodil na krv a moč a na pohovor. Dodal, že bol minimálne 12-krát hospitalizovaný pre drogovú závislosť z vlastnej iniciatívy, naposledy mal nariadené ústavné liečenie ambulantnou formou v roku 2013. Z jeho pohľadu mu žiadna liečba dostupná na Slovensku alebo vo svete nemôže priniesť nič nové, nebola by pre neho prínosom. V abstinencii mieni zostať aj po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. Aktuálne je 350-ty v poradovníku na liečbu v ústave. Z lekárskej správy A. A. D., psychiatricky zdravotníckeho zariadenia ústavu na výkon trestu odňatia slobody a ústavu na výkon väzby Leopoldov, oboznámenej na výsluchu súdu dňa 16.08.2023 okrem iného vyplýva, že A. B. je od 09.09.2023 v ambulantnej psychiatrickej starostlivosti, kde bola posilňovaná jeho motivácia pre abstinenciu. Pacient je kritický, rozhodnutý pre abstinenciu a vzhľadom k prítomnosti pozitívnych prognostických faktorov odporúča upustiť od ambulantného (správne má byť „ústavného“) protitoxikomanického liečenia.

3.4. Mám za to, že tvrdenia odsúdeného A. B. a psychiatricky sa nie celkom zhodujú. Hoci odsúdený proklamuje, že v užívaní drog nechce pokračovať, tento tiež uvádza, že sa opakovane liečil dobrovoľne zo závislosti a nepomohlo mu to, nakoľko opätovne začal brať drogy. Mám teda za to, že u odsúdeného sú dané dôvody na jeho ústavné liečenie tak, ako mu to bolo uložené rozsudkom Okresného súdu Piešťany sp. 2.n. 16T/94/2018 zo dňa 15.02.2022, právoplatným dňa 01.06.2022. Tu poukazujem na to, že v tomto trestnom konaní bol odsúdený podrobený znaleckému skúmaniu k prípadnej závislosti od omamných a psychotropných látok. Zo znaleckého posudku MUDr. Márie Ohrablovej, znalkyne z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria (liečba alkoholizmu a toxikománie, gerontopsychiatria) číslo 24/2018 vyplynul záver, že obvinený A. B. je závislý od omamných látok a to od heroínu a pervitínu. Znalkyňa navrhla, aby bolo obvinenému uložené ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou.

3.5. Z týchto dôvodov sa stotožňujem s návrhom intervenujúceho prokurátora na verejnom zasadnutí na Okresnom súde Trnava, pracovisko Piešťany zo dňa 16.08.2023 v tom smere, že dokazovanie nebolo vykonané v dostatočnom rozsahu na rozhodnutie, keďže k veci mala byť vypočutá zodpovedná osoba, ktorá má na starosti ústavnú liečbu nariadenú v rámci výkonu trestu odňatia slobody, prípadne bolo potrebné vypočuť znalkyňu MUDr. Máriu Ohrablovú v tom smere, aby sa vyjadrila, či v súčasnej dobe nie je u odsúdeného potrebné vykonať ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou tak, ako to bolo skonštatované v rámci jej znaleckého posudku číslo 24/2018. Z tohto dôvodu možno považovať rozhodnutie Okresného súdu Piešťany sp. zn. PN-16T/94/2018 zo dňa 16.08.2023 za predčasné a teda nezákonné a preto navrhujem, aby Krajský súd v Trnave napadnuté uznesenie zrušil v celom rozsahu a uložil orgánu, voči ktorému sťažnosť smeruje, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

4. Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a

b) konanie predchádzajúce týmto výrokmi napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

Podľa § 194 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne nadriadený orgán sťažnosť, zruší napadnuté uznesenie, a ak je podľa povahy veci potrebné nové rozhodnutie,

a) rozhodne vo veci sám, alebo

b) uloží orgánu, proti ktorého rozhodnutiu sťažnosť smeruje, aby vo veci znovu konal a rozhodol, s výnimkou rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe podľa § 72 ods. 1 písm. a), d) až f), rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe, ak súd prvého stupňa rozhodol o väzbe po podaní obžaloby alebo návrhu na schválenie dohody o vine a treste podľa § 76 ods. 3, 4 alebo 10, rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o pokračovaní v ochrannom liečení, prepustení z ochranného liečenia alebo ukončení ochranného liečenia, ak predseda senátu rozhodoval pred ukončením výkonu trestu podľa § 446a ods. 3 alebo 4 a rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o návrhu na umiestnenie odsúdeného v detenčnom ústave podľa § 462.

5. Krajský súd v Trnave na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku, preskúmal správnosť a zákonnosť napadnutého výroku, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj správnosť postupu konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo. Sťažnosť podala oprávnená osoba, v zákonnej lehote a smeruje voči výroku, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný. Preskúmaním napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo sťažnostný súd zistil, že sťažnosť je podaná dôvodne a existuje dôvod na zrušenie napadnutého uznesenia.

6. Sťažnostný súd súhlasí s námietkou prokurátora, že napadnuté uznesenie je vydané predčasne. Uloženie ochranného liečenia v konaní Okresného súdu Piešťany, vedenom pod sp. zn. 16T/94/2018, predchádzalo vykonaním znaleckého dokazovania, ktoré viedlo k vydaniu tohto rozhodnutia o ochrannom

liečení. Lekárska správa A. A. D., ktorá sa vyjadrila, ktorá sa, na základe jej vyšetrenia, vyjadrila k aktuálnemu zdravotnému stavu odsúdeného, nie je sama o sebe dostatočným podkladom na rozhodnutie, ktoré napadnutým uznesením urobil prvostupňový súd. Samotná lekárska správa a deklarácia postoja odsúdeného k jeho závislosti, nestačí na vyvodenie záveru, že zanikli okolnosti, pre ktoré bolo toto liečenie uložené. V prvom rade je treba definovať okolnosti, pre ktoré bolo ochranné liečenie uložené a zodpovedať otázku, či tieto zanikli, alebo sa iba oslabili, ak áno, z akého dôvodu.

7. Ide o otázky odborné, na ktorých zodpovedanie je potrebné vykonať adekvátne dokazovanie a až na základe jeho výsledkov, rozhodnúť o návrhu. Chybou napadnutého rozhodnutia bolo, že súd nahradil odborné zistenia z odvetvia psychiatrie svojimi vlastnými úvahami. V konečnom dôsledku to bude súd (a nie ošetrojúci lekár, ani znalec), ktorý rozhodne, no rozhodnutie musí byť založené na odborných zisteniach osôb, ktoré sú k nim kvalifikované svojím vzdelaním a praxou.

8. Preto rozhodol sťažnostný súd o zrušení napadnutého uznesenia a vrátení veci prvostupňovému súdu. Povinnosťou súdu je doplniť dokazovanie v zmysle vyššie vyjadreného právneho názoru tunajšieho súdu a potom opätovne rozhodnúť o návrhu.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.